

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE
E ORDENACIÓN DO TERRITORIO

“ASISTENCIA TÉCNICA NA ELABORACIÓN DE ESTRATEXIAS DE SUSTENTABILIDADE AMBIENTAL”

OT 5. “Frear o cambio climático”

*Proxecto cofinanciado nun 80 % polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional no marco do programa operativo Feder Galicia
2014-2020*

UNIÓN EUROPEA

**FONDO EUROPEO DE
DESENVOLVEMENTO REXIONAL**
“Unha maneira de facer Europa”

4. ESTRATEXIA DE DESENVOLVEMENTO URBANO SUSTENTABLE INTEGRADO DE COVELO

4.1. Obxectivos estratéxicos.

Tendo en conta cales son os principais retos aos que Covelo ten que facer fronte nos próximos anos, na Estratexia DUSI COVELO defínense tres grandes obxectivos estratéxicos, un por cada un dos ámbitos temáticos que a DUSI pretende abordar:

OBXECTIVO PERSOAS: Elevar a calidade de vida dos habitantes de Covelo garantindo a cohesión social, fixando a poboación e incrementando o seu atractivo para a mocidade.

O primeiro problema municipal é a perda de poboación, é por isto que, asegurar a raigame da poboación ao municipio así como atraer poboación nova.

OBXECTIVO DINAMIZACIÓN ECONÓMICA BAIXA EN CARBONO: Facer de Covelo un concello dinámico e sustentable comprometido coa redución das emisións de carbono á atmosfera.

A economía local está baseada no sector servizos dando a costa aos recursos do sector primario. Apoiar o emprendemento e o emprego especialmente, no aproveitamento dos recursos agrarios, gandeiros e forestais, contribuirá a dar unha base territorial ao sector servizos e a súa consolidación ao tempo que se aposta pola diversificación económica.

OBXECTIVO TERRITORIO: Conseguir un territorio no que prevalezan os valores naturais e culturais e se reduzan os riscos e a pegada das actividades humanas contribuindo ao benestar da poboación. Para conseguilo, cómpre facer de Covelo un concello sustentable comprometido coa redución das emisións de carbono á atmosfera.

Ao mesmo tempo, a recuperación e posta en valor e a disposición da cidadanía e os visitantes o rico patrimonio ambiental, paisaxístico e etnográfico de Covelo contribuirá á dinamización económica.

As novas tecnoloxías así como estender o seu coñecemento e manexo é aspecto transversal de esta estratexia e non por iso, menor, senón que se considera clave para a dinamización e revitalización das áreas rurais

Por cada un dos obxectivos estratéxicos defínense unha serie de obxectivos operativos, dos que saíran as liñas de actuación da Estratexia DUSI COVELO. Así mesmo, estas liñas de actuación e, por tanto, os obxectivos estratéxicos e operativos da DUSI, teñen unha correspondencia cos obxectivos temáticos e específicos do Programa Operativo de Crecemento Sustentable.

Obxectivos TEMÁTICO (POCS)	Obxectivos específicos (POCS)	Obxectivos estratéxicos EDUSI COVELO	Obxectivos operativos EDUSI COVELO
OT9: INCLUSIÓN SOCIAL	OE 9.8.2.	OE1: OBXECTIVO PERSOAS: Elevar a calidade de vida dos habitantes de Covelo garantindo a cohesión social, fixando a poboación e incrementando o seu atractivo para a mocidade.	OP.1.1. Construír, rehabilitar e revitalizar equipamentos deportivos, sanitarios, sociais, educativos e culturais.
			OP.1.2. Rexenerar e integrar os espazos e zonas urbanas degradadas con especial atención a facer accesible o espazo público para as persoas con mobilidade reducida.
			OP.1.3. Revitalizar o espazo público a través da iniciativa social e cultural.
OT2: NOVAS TECNIX	OE 2.3.3		OP.1.4. Fomentar a participación e a transparencia na xestión pública a través da implantación da egobernanza.
OT4: EC BAIXO C	OE 4.5.3	OE2. Facer de Covelo un concello dinámico e sustentable comprometido coa redución das emisións de carbono á atmosfera	OP.2.1. Mellorar os índices de consumo de enerxía nas infraestruturas e edificios públicos.
OT4: EC BAIXO C	OE 4.5.1		OP.2.2. Mellorar a mobilidade e a accesibilidade no conxunto do concello a través da implantación dun plan de mobilidade urbana sustentable.
OT2: NOVAS TECNIX	OE 2.3.3		OP.3.2. Utilizar os mecanismos da Smart Mobility para favorecer unha mobilidade máis eficiente e con menos emisións á atmosfera.
OT4: EC BAIXO C			OP.3.3. Reducir consumo enerxético doméstico e a pegada de carbono
OT9: INCLUSIÓN SOCIAL	OE. 9.8.2		OP.3.4. Garantir a competitividade do pequeno comercio e a hostalería no municipio.
OT9: INCLUSIÓN SOCIAL	Ou3. 9.8.2		OP.3.5. Dotación de espazos e recursos para a formación, o emprego e o auto-emprego.

Obxectivos TEMÁTICO (POCS)	Obxectivos específicos (POCS)	Obxectivos estratéxicos EDUSI COVELO	Obxectivos operativos EDUSI COVELO
OT6: MEDIO AMBIENTE	OE.6.5.2	OE3: OBXECTIVO TERRITORIO. Conseguir un territorio no que prevalezan os valores naturais e culturais e se reduzan os riscos e a pegada das actividades humanas contribuíndo ao benestar da poboación	OP.3.1.Crear espazos públicos de calidade para uso e goce da cidadanía
OT6: MEDIO AMBIENTE	OE. 6.5.2		OP.3.2 Mellorar a xestión dos servizos públicos cara a súa optimización e satisfacción plena dos usuarios.
OT6: MEDIO AMBIENTE	OE 6.3.4		OP. 3.3. Recuperar, poñer en valor e a disposición da cidadanía e os visitantes o rico patrimonio ambiental, paisaxístico e etnográfico de Covelo
			OP.3.4. Utilizar mecanismos dos Smart destinos para atraer visitantes a Covelo
OT6: MEDIO AMBIENTE	OE.6.5.2		OP.3.5. Converter ao río Tea nun eixe de conexión comarcal dende o punto de vista ambiental

4.2. Obxectivos operativos

Os obxectivos operativos poñen o foco nos problemas particulares do concello nos que se concentrarán os esforzos como xeito de conseguir os obxectivos estratéxicos.

OBXECTIVO PERSOAS: Elevar a calidade de vida dos habitantes de Covelo garantindo a cohesión social, fixando a poboación e incrementando o seu atractivo para a mocidade.

Se o principal problema detectado a nivel municipal é a perda de poboación, este obxectivo estratéxico se centra na inversión de esta tendencia. O xeito de conseguilo será a través dos seguintes obxectivos operativos:

OP.1.1. Construír, rehabilitar e revitalizar equipamentos deportivos, sanitarios, sociais, educativos e culturais.

O concello conta con xa equipamentos deportivos, sanitarios, sociais, educativos e culturais máis compre revitalizalos tanto nos seus aspectos materiais e construtivos como na súa programación e organización de funcionamento cara ao público.

Os equipamentos por mor de ter xa unha antigüidade necesitan investimentos para mellorar a súa accesibilidade e eficiencia enerxética. A instalación de caldeiras de *pellets* nos centros culturais e xa un programa comezado polo concello ao que daráselle continuidade. Este programa servirá tamén de exemplo do emprego de enerxías renovables baixas en carbono para as vivendas particulares.

OP.1.2. Rexenerar e integrar os espazos e zonas urbanas degradadas con especial atención a facer accesible o espazo público para as persoas con mobilidade reducida.

O punto de partida será a elaboración dun estudo e Plan de Accesibilidade Municipal da man de entidades como COGAMI que ofrecen este servizo e poden contribuir á priorización das necesidades á hora de programar a execución de actuacións concretas. O plan deberá contar coa participación das persoas con mobilidade reducida a nivel municipal para que poidan incluírse nel as súas necesidades e demandas.

OP.1.3. Revitalizar o espazo público a través da iniciativa social e cultural.

Mellorar a calidade de vida da poboación pasa tamén pola xeración de alternativas para o lecer e o tempo libre. Neste aspecto a participación e a dinamización dos colectivos e asociacións do municipio é fundamental e deben desenvolverse plans específicos tanto para a mocidade e para os maiores.

OP.1.4. Facilitar o acceso aos cidadáns a administración electrónica así como o acceso aos sistemas de participación pública a través da implantación da *egobernanza*

Un aspecto que dificulta a vida no rural é a distancia ás administracións públicas. Hoxe en día moitos tramites administrativos poden realizarse a través de procedementos electrónicos mais cómpre achegar esta posibilidade aos cidadáns que en moitos casos carecen da información ou a formación para poñer en marcha os mecanismos da administración dixital. Polo tanto o achegamento destes canles electrónicos para a realización de trámites administrativos pode ser unha forma de facilitar o acceso dos cidadáns á administración e ao mesmo tempo unha forma de evitar desprazamentos a centros urbanos administrativos.

Ao mesmo tempo impóñese tamén a necesidade de dar a palabra aos cidadáns na planificación das actuacións públicas e a xeración de vías electrónicas de participación é tamén un obxectivo municipal. Na actualidade existe unha vía de participación a través da web mais hoxe en día o emprego das redes sociais fai moito máis accesibles as canles de participación aos cidadáns polo que estudárase a xeración deste canais de comunicación cos cidadáns a través das diferentes redes sociais.

OBXECTIVO DINAMIZACIÓN ECONÓMICA BAIXA EN CARBONO: Facer de Covelo un concello dinámico e sustentable comprometido coa redución das emisións de carbono á atmosfera.

A fixación de poboación debe partir da xeración de alternativas económicas a nivel municipal. a perda nos últimos anos de emprego no sector agrícola coincide coa xubilación da poboación de maior idade que era a que viña traballando no ámbito agrario. Nestes anos, o campo non se converteu en alternativa económica para a mocidade. Sen embargo, hoxe en día, en áreas máis dinámicas, se observa como é a xente nova a que está recuperando o aproveitamento agrario con iniciativas baseadas en demandas da sociedade urbana de consumo de produtos agrarios de calidade, saudábeis e preparados para un fácil consumo. Apoiar o emprendemento e o emprego especialmente, no aproveitamento dos recursos agrarios, gandeiros e forestais, contribuirá a dar unha base territorial ao sector servizos e a súa consolidación ao tempo que se aposta pola diversificación económica.

Por outra banda, o Concello está comprometido a través do seu Plan de viabilidade na redución do consumo enerxético. Esta aposta pola eficiencia enerxética e a substitución de sistemas enerxéticos baseados en combustibles fósiles por sistemas alternativos a partir de enerxías renovábeis debe continuar na axenda municipal.

OP.2.1. Mellorar os índices de consumo de enerxía nas infraestruturas e edificios públicos.

Deberá estenderse o Plan de Viabilidade municipal a outros equipamentos municipais ademais do alumbrado público co obxecto de estender a redución enerxética a estes ámbitos e, posteriormente, desenvolver melloras en materia de eficiencia enerxética e uso de enerxías limpas en colaboración cos colectivos e asociacións do ámbito municipal.

OP.2.2. Mellorar a mobilidade e a accesibilidade no conxunto do concello a través da implantación dun plan de mobilidade urbana sustentable que favoreza unha mobilidade máis eficiente e con menos emisións á atmosfera.

Preténdese mellorar a mobilidade e accesibilidade de forma eficiente e sustentable no ámbito municipal, na conexión deste cos demais núcleos de poboación da comarca así como con Vigo.

A xeración de alternativas ao emprego do vehículo particular tanto para desprazamentos longos como para os desprazamentos curtos máis habituais. Recuperar os hábitos de desprazamento a pé, habituais antaño no rural a partir da creación dunha rede de sendeiros baseada nos camiños tradicionais que se doten de pavimentos aptos para o tránsito peonil.

Poñer en marcha iniciativas de vehículos colectivos ou compartidos para desprazamentos a centro urbano, comarcal ou centros de traballo de forma que se reduza o consumo enerxético.

A promoción extensión do vehículo eléctrico ou híbrido, tanto nos servizos municipais como entre os particulares suporá tamén unha importante redución das emisións de carbono. Isto supón a realización de investimentos en xeración de puntos de carga eléctrica de vehículo. A implicación nestas infraestruturas das compañías eléctricas que xeran enerxía renovable no municipio pode estudarse como alternativa de reinversión local para estas compañías ou para actuacións que se poñan en marcha co fondo ambiental.

OP.2.3. Reducir consumo enerxético doméstico e a pegada de carbono.

Así mesmo o consumo doméstico enerxético é unha dos maiores consumos enerxéticos a nivel municipal. Por este motivo e para promover o emprego de recursos primarios, promoverase a mellora e rehabilitación de edificios privados cara a o aforro enerxético.

Así mesmo explorarase a vía de realización de caldeira comunitarias en pequenos núcleos co obxectivo de aumentar a eficiencia das instalacións enerxéticas.

OP.2.4. Xerar alternativas económicas baseadas nos recursos primarios

Deseñárase un plan formativo baseado na mobilización dos recursos primarios e nos aproveitamentos tradicionais que agora mesmo teñen demanda no mercado para que poidan aproveitarse os coñecementos locais para a posta en marcha de novos negocios e alternativas de mobilización do recurso primario.

Neste plan deben desenvolverse plans específicos para xeración e relanzamento de iniciativas emprendedoras agrarias, gandeiras e forestais.

OP.2.5. Garantir a competitividade do pequeno comercio e a hostalería no municipio.

Poranse en marcha actuacións específicas en materia de promoción e apoio a iniciativas que xeren actividade económica na zona: comercio, servizos, lecer e cultura. En especial se procurará a relación dos establecementos locais coa produción local como método de promoción e revalorización do produto local.

OP.2.6. Dotación de espazos e recursos para a formación, o emprego e o autoemprego.

O desenvolvemento de novas iniciativas económicas leva consigo facilitar aos emprendedores tanto recursos compartidos como individuais para a xeración económica. Neste sentido a habilitación dun centro para formación de emprendedores e de traballadores é un dos obxectivos deste plan.

Así mesmo a extensión dos servizos de conexión a internet debe ser unha inquietude municipal co obxecto de conseguir a implicación das empresa de telecomunicacións e das administracións provincial e autonómica.

OE₃: OBXECTIVO TERRITORIO. Conseguir un territorio no que prevalezan os valores naturais e culturais e se reduzan os riscos e a pegada das actividades humanas contribuíndo ao benestar da poboación.

A aposta polo territorio debe ser clara e decidida pois é valor relevante para a poboación e motivo de permanencia. Deben crearse condicións que posibiliten o aproveitamento dos seus recursos que son moitos.

OP.3.1.Crear espazos públicos de calidade para uso e goce da cidadanía

O territorio debe dar opcións de lecer en contacto co medio natural aos seus habitantes.

OP.3.2 Mellorar a xestión dos servizos públicos cara a súa optimización e satisfacción plena dos usuarios.

O concello como encargado de competencias na prestación de servizos básicos á poboación como auga, saneamento e recollida de lixo, debe artellar sistemas eficientes e cos custes enerxéticos máis baixos.

OP. 3.3. Recuperar, poñer en valor e a disposición da cidadanía e os visitantes o rico patrimonio ambiental, paisaxístico e etnográfico de Covelo

O concello contribúe tamén a xerar atractivos turísticos que permitan fortalecer o sector servizos.

OP.3.4. Utilizar mecanismos dos Smart destinos para atraer visitantes a Covelo

A promoción turística pode realizarse a través de mecanismos electrónicos reducindo así os esforzos económicos, mais para uns visitantes cada vez máis familiarizados coas novas tecnoloxías o feito de poder coñecer de información do destino por medios dixitais é unha experiencia moi satisfactoria.

OP.3.5. Converter ao río Tea nun eixe de conexión comarcal dende o punto de vista ambiental

O Río Tea é un reclamo turístico de primeira magnitude. Facilitar o seu acceso á poboación e aos visitantes e integralo na oferta turística debe ser unha opción de posta en valor do territorio.

4.3. Liñas de actuación en conexión co Programa Operativo

Redactarase logo da validación dos obxectivos e liñas

4.4. Relación estratexia coa análise DAFO.

Redactarase logo da validación dos obxectivos e liñas

4.5. Liñas e medidas